

der sandt Sted for kort Tid siden her i Salen, skulde have tilfredsstillt paa ikke faa Steder; man skulde have troet, at endeel af de Gemytter, som have været meest optagne af Skraaf for Evangsloven, som have bevæget sig, paa den ene Side imellem Ubehageligheden af en Evangselov, og paa den anden Side Behageligheden af de høie Indfæstninger, skulde have fundet sig beroligede. Jeg finder, at Fæstevangseloven har faaet en Behandling, som ikke med Urette er betegnet som en Begravelse, og det forekommer mig, at den har været ret net. Jeg taler ikke om den Part, jeg har havt i den; thi den anseer jeg ikke for stor, og jeg skal ikke tillægge mig Indskyldelse i den Henseende. Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Zillisch), der meget udførligt og vidtløftigt, samt med en vis Grad af Grundighed har behandlet den, han har en større Part deri; der er ogsaa den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), som i sin Tid interesserede sig for en saadan Lov, og som ogsaa nu har behandlet den; han har — jeg vil ikke sige kastet Blomster paa den, — men han har kastet Jord derpaa; og endelig har den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) taget Loven tilbage. Jeg synes derfor, at der var nogen Grund til Beroligelse for dem, der i saa lang Tid have betragtet denne Lov med saa stor Skraaf — men dette synes ikke at have været Tilfældet; det kan være muligt, at den Tomhed, der er opstaaet, siden Evangsloven blev tagen tilbage, kan have gjort, at de paa en Maade ere komne ud af Egevægten, de have behøvet Noget til at udfylde den Plads med, som Skraffen for Evangsloven indtog i deres Gemt, og efterat de nu ikke mere med den samme Skraaf behøve at see paa de ærede Rigsdagsmænd, som have frembragt denne Lov her, have de konstrueret et nyt Spøgelse, som de kunne iye til, og Thinget vil ikke uden Overraskelse erfare, at dette Spøgelse ikke indskrænker sig til at være et blot og bart Spøgelse, men at det har faaet Kjød og Been og staaer lyslevende her i Thinget; idetmindste blev jeg overrasket, da jeg erfarede, at dette Spøgelse, denne Bussemand skulde have bemægtiget sig den Plads,

som tilhører Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 6te Valgkreds, og at jeg skulde være en Repræsentant for de Begreber, der ligge til Grund for Evangsloven. Jeg har under dennes Behandling udtalt mig saa bestemt, som jeg har kunnet, og maaskee stærkere, end Mange finde rigtigt, imod, at de Principer, der ligge paa Bunden af Evangsloven, vare retfærdige; jeg har paa den anden Side erkjendt, at Fæsteforholdets Ordning var af en saadan Betydning, at, saaledes som jeg tillod mig at sige, en fremsynet Regjering ikke burde lade sig afskrække fra at ordne dette Forhold, selv om den derved blev nødt til at gribe til Lovforanstaltninger, der for Mange kunde synes haarde; men jeg har ligeledes udtalt, at jeg ikke troer, en sliq Lovgivnings Virksomhed var nødvendig, fordi det Exempel, der er givet af nære Bedkommende, efter min Mening, vil være tilstrækkeligt til at fremkalde det Resultat, som man ønsker. Jeg har ogsaa udtalt Aarsagen, hvorfor det var mig af saa stor Vigtighed, at dette Forhold blev ordnet, nemlig fordi jeg saae, at mange Vildfarelser, som virkede skadeligt i mange Retninger, for en stor Deel vare fremkaldte ved dette Forhold. Jeg tillod mig bestemt at fremhæve, at jeg paa Grund af Besivenheder, der kunne være nærmere eller fjernere, ansaae det for at være af stor Vigtighed, at der mellem den store Befolkning, der boer paa Landet, mellem den større og den mindre Jordbruger, var en Enighed tilstede, som kunde være en stærk Støtte mod de Ryskelses, som kunne komme og som kunne gaae ud paa at ryste Thronen og Kongedømmet. Jeg indrømmer, at man kan sige om de Mænd, som dele de Anskuelsen, jeg har udtalt, at de ere Kongevener, men jeg troer ogsaa, at de ere Bondenvener, og, uagtet disse to Betegnelser i de senere Aar ere ikke lidet misbrugte, vil jeg for mit Bedkommende, isald Noget finder, at jeg har fortjent den ene eller den anden, eller begge, sige Tak dertil, thi jeg er forvisset om, at den Tid ikke er fjern, da de, der med Sandhed fortjene disse Betegnelser, maae have gjort sig værdige dertil ved noget Berømmeligt.

Jeg skal nu gaae over til det foreliggende Lovforslag, og skal da først udtale mig imod